

II.

Pretože jeho podozrenie vychádzalo viac menej len z jeho domnienky, jeho výsluch nieje nevyhnutný. O prípade vie len ja, preto vzhľadom na právne hodnotenie spolupáchateľstva za súčasnej vnútro- politickej situácie, neuvádzam jeho totožnosť.

Po vylúčení možnosti samovraždy sú teoreticky ako hypotetický možné tieto varianty tr. činu:

Motivácia:

1. V prípade, že možným páchatelom je niekto z vojenského útvaru s osobnou motiváciou, je nanajvyš pravdepodobné, že vyšetrovanie vraždy politického pracovníka by bolo pre OV KSS nežiadúce. Je evidentné, že pri dôslednosti s akou sa vyšetrojú vraždy, by mohli výjsť najavo nežiadúce skutočnosti. Týkajúce sa jednak osoby mŕtveho a rovnako aj jeho manželky.

2. V prípade priamej účasti OV KSS, ako najpravdepodobnejší dôvod prichádza do úvahy amorálny život Cévarovej manželky a jej kontakty s OV KSS, čo by mohlo byť príčinou hroziaceho škandálu zo strany Cévara, ktorý bol známi svojim nekompromiňným a zásadovým postojom.

Spôsob prevedenia tr. činu.

Ako teoretický možné prichádzajú do úvahy tieto možnosti:

1. Páchatelom mohol byť najskôr niekto s jeho okruhu, kto mohol mať prístup do miestnosti dozorného útvaru. Najpravdepodobnejšie ten, kto mal v inkriminovanom čase službu v celodennej smene.

Sistém služby dozorného útvaru je ten, že počas služby sa dozorný pri odpočinku strieda s pomocníkom dozorného. Je zvykom, že dôstojníci si počas spánku odopnú opasok so zbraňou a uložia ho vo svojej blízkosti. Vtedy nie je problém vytiahnuť s púzdra zbraň dozorného útvaru a do púzdra dať inú. Je málo pravdepodobné, že dozorného napadne skontrolovať číslo zbrane.

Týmto vznikne prvý predpoklad k tomu, že páchatel svoju obeť môže zastrelíť jej vlastnou zbraňou. Potom ju vložíť mŕtvemu do dlane, jeho prst priložiť na kohútik a pokojne v rukaviciach vybrať svoju zbraň s jeho púzdra.

Existenciu dvoch výstrelov možno vysvetliť takto:

Vom chvíli keď páchatel vchádza do miestnosti sa obeť obzrie, zbadá zbraň a inkštinktívne sa snaží brániť. Buť zbraň odťazí rukou a tým zmení dráhu prveho výstrelu, alebo sa jej podarí uhnúť hlavou. Je pochopiteľné, že v tom prípade musí nasledovať ešte jeden výstrel.

(Pri tejto variante je smerodatná obhliadka miesta, pretože balistická expertíza dopadne jednoznačne v prospech páchatela).

2. Druhá možnosť čo sa týka osoby páchatela je zhodná s prvou. Spôsob prevedenia však spočíva v tom, že páchatel obeť zastrelí svojou zbraňou rovnakého kalibru prvou ranou. Vzápätí vytiahne mŕtvemu s púzdra jeho zbraň, vystrelí s nej cez otvorené okno do vzduchu a vloží ju mŕtvemu do dlane.

(Za predpokladu, že nebude prevedená balistická expertíza, má páchatel šancu ostať neodhalený).

V auguste 1990 som navštívil pána Václava Macháčka a jeho pani manželku. Pán Macháček bol medzičasom ako dôstojník armády, prepustený po r. 1968, rehabilitovaný. On aj jeho manželka sa veľmi dobre pamätajú na rozhovor spred niekoľkých rokov a pokladajú za svoju povinnosť vypovedať o existencii dvoch výstreliv.

Pre objasnenie podozrenia z fingovanej samovraždy je nevyhnutné zabezpečiť protokol z vyšetrovania tejto udalosti. A následne zistiť, či v rámci vyšetrovania bola prevedená balistická expertíza a ďalšie opatrenia, ktoré mali byť adekvátne k vyšetrovania.

Prípád Dráb.

Rudolf Dráb, bývalý tajomník ZČSP v Poprade, kde pracoval od roku 1978 do roku 1981. V roku 1981 odišiel pracovať do Bratislavy a krátko nato (asi 1 mesiac) zahynul za podozrivých okolností pri autonehode. Usmrtený bol 21 novembra 1981, niekoľko mesiacov po údajnej samovražde B. Cévara s ktorým sa dôverne poznal, (Čerpadlár, slúžiaci na čerpadle kde bol usmrtený Dráb, bol o niekoľko dní zavraždený pri lúpežnom prepadnutí).

Manželka Ľubica Drábová, [redacted] Poprad Veľká, [redacted], je presvedčená, že jej manžel nezahynul pri autonehode. Svoje podozrenie zdôvodňuje uvedenými okolnosťami.

1/. Súdna pitva, ktorej termín jej bol oznámený, sa z jej neznámych dôvodov neuskutočnila. (pani Drábová má podozrenie, že zrušenie pitvy bolo nariadené zámerne z dôvodu zmanipulovania vyšetrovania).

Poznámka:

Súdna pitva sa mala vykonať v KUNZ- Košice z dôvodu, že sa jednalo o smrť nomenklatúrneho pracovníka ako to bolo pôvodne oznámené manželke nebohého.

2/. Účastník nehody, Kysacký, zamestnaný ako vodič vo Svite, ktorý podľa rozsudku OS v Poprade, Rudolfa Drába usmrtil po nehode z vlastnej iniciatívy navštívil pani Drábovú a povedal jej.

Že on nebohého nemohol zraziť, pretože podľa jeho názoru, musel tento byť na ceste už v tom momente keď zacítil, že vozidlo narazilo na nejakú prekážku, ležiacu na vozovke. Kysacký sa tiež priznal, že ho pri výsluchu bilí. Pretože už bol v minulosti trestaný ak údajne mu vtedy tiež hrozilo trestné stíhanie za rozkrádanie, mali ho vyšetrovatelia v hrsti. Preto kvôli tomu, aby si pomohol, vypovedal pri spisovaní zápisnice tak, aka mu prikázali. O ďalšie stretnutie na žiadosť pani Drábovej, však už neprejavil záujem.

Poznámka:

Kysacký bol vo výkone trestu len 8 mesiacov,

3/. Manželka nebohého uvádza, že po jeho smrti bola varovaná zamestnancom OVKSS v Poprade, Miroslavom Ulíkom aby bola ppatrná, pretože aj jej môže hroziť nebezpečenstvo. K varovaniu došlo po vražde čerpadlára.

4/. Jej opakované žiadosti o opätovné prešetrenie prípadu, neboli akceptované. Jednak priamo OO/VB v Poprade, pričom prístup vyšetrovateľov bol arogantný. Advokát Vladimír Koman zo Starej Ľubovne z počiatku ~~ovvra~~ vec prejavil záujem, keď však zistil o aký prípad sa jedná, údajne povedal, že nechce aby ho niekto zabil.

Obdobne sa vyjadril aj priateľ R. Drába, Jozef Šimončíč, bývalý pracovník Vysokej školy politickej v Bratislave.

MUDr. Klimeš, ktorého sa pani Drábová pýtala na príčinu smrti, jej doporučil aby sa o to radšej nezaujímal.

5/. Administratívna pracovníčka patologického odd. OUNZ v Poprade, pani Drábovej oznámila, že mŕtvy na súdnu pitvu nepôjde! Pretože niekto im telefonicky oznámil, že súdna pitva v Košiciach sa ruší!!!

Odôvodnenia:

Pri rozhovore so mnou dňa 19. septembra, pani Drábová uviedla: Manžel, ktorý pracoval ako tajomník ZČSP, mal pracovať ako ideologický tajomník na OV KSS v Poprade. Ako stranícky káder, ktorý vyšiel z robotníckeho kolektívu (pracoval pôvodne ako baník) so zmyslom pre poctivosť a sŕdžnosť sa nedokázal prispôbiť pomerom aké boli v tom čase na OV KSS. Často manželke hovoril, že sadostáva do konfliktu so svojimi spolupracovníkmi kvôli svojim výhradám a kritike ich činnosti.

II.

Konkrétne žiadal prevedenie kontrolnej inventúry hospodárskych záznamov ZČSP. Otomto mal písomné podklady, ktoré si vzal aj do Bratislavy, kde neskôr odišiel pracovať a mali sa nachádzať v jeho pracovnom stole. Pani Drábová uviedla, že sa dodnes nenašli. Má preto podozrenie, že v jeho kancelárii mohol niekto byť, pretože kľúče jej vydali až na jej žiadosť po odstupe času.

Rovnako mal výhrady aj k manipuláciám s finančnými prostriedkami priamo niektorými pracovníkmi OV KSS. Konkrétne tajomník Repaský raz utratil so sovietskymi hosťami niekoľko tisíc za alkohol a túto sumu žiadal fakturovať z prostriedkov ZČSP. Jeho negatívny postoj k týmto praktikám OV KSS sa stal dôvodom jeho neobľúbenosti a dospelo to až k tomu, že namiesto neho na funkciu ideologického tajomníka nastúpil Lukáč.

Z týchto dôvodov sa rozhodol odísť pracovať do Bratislavy na ÚRO. Kde bol asi 6 týždňov až do svojej smrti. Jeho manželka sa pamätala ako jej vtedy raz povedal: -Keby sa mi niečo stalo, tak o všetkom mám písomnú dokumentáciu!-

K okolnostiam súvisiacích so smrťou uviedla:

20. novembra sa mal zúčastniť konferencie vo Svite. Na OV KSS a ZČ/SP o jeho príchode vedeli, pretože im ho písomne oznámil vopred.

Do Popradu pricestoval 19. novembra vo štvrtok, v piatok ráno odišiel z domu naposledy.

Keď sa do soboty rána domov nevrátil, začala po ňom manželka pátrať. Pričom zistila, že vo Svite ho nikto vôbec nevidel!

O 17, 00 jej OO VB oznámilo, že manžel bol zrazený pri čerpadle smerom na Svit. V rozpore s jej zistením jej povedali, že vo Svite bol a odtiaľ išiel údajne pešo do Popradu. Tvrdili jej pritom, že leží v nemocnici. Zo začiatku jej príslušníci hovorili, že nebol pod vplyvom alkoholu, neskôr uvádzali, že mal 1/7 promile v krvi. Nebohý nebol údajne vinný, pretože išiel po správnej, ľavej strane vozovky. Vodič údajne z dôvodu mikrosnánku, prešiel do protismeru a bez poskytnutia pomoci z miesta nehody ušiel.

Vyšetrotateľ OO VB podozrenie z úmyselného trestného činu odmietol pripustiť.

23. novembra ráno mala pani Drábová pripraviť oblečenie pre mŕtveho, ktorý mal byť prevezený na súdnu pitvu do Košíc. Na patológii jej však oznámili, že sa súdna pitva v Košiciach neuskutoční!

Pretože jej bolo podozrivé, že ju OO VB nepredvolalo na identifikáciu mŕtveho, požiadala známeho lekára aby jej umožnil ho vidieť. Pri pohľade naňho videla, že má obviazanú hlavu, na tele viaceré zranenia a zlomenú nohu.

Pani Drábová vyjadrila tiež svoje podozrenie aj k postupu pri smútočnom obraze, rodičia mŕtveho, ktorí chceli syna naposledy vidieť čakali v dome smútku niekoľko hodín. Bolo evidentné, že niekto zámerne zariadil, aby sa rakva s nebohým priviezla čo najneskôr. Osobne videla stát pohrebné auto dlhý čas pred pohrebným ústavom v meste. Obvykle býva vždy telo v márnici domu smútku priamo na cintoríne. Pohreb sa uskutočnil o 14, 00, mŕtvy bol privezený len krátko pred tým. Truhla bola otvorená len niekoľko minút. Z OV KSS sa na pohrebe nezúčastnil nikto.

Pani Drábová ďalej uviedla, že jej manžel bol príležitostným konzumentom alkoholu. Vždy však dokázal odhadnúť kedy má dosť. Podľa nej je tiež nepravdepodobné aby jej manžel išiel domov 8km pešo, pretože to nikdy nemal vo zvyku, vždy sa nechal odvieť autom.

Ako dobrého priateľa nebohého označila dôstojníka ČSĽA, Bratislava Cévara, ktorý ako predseda útvarovej organizácie KSS s ním časovo spolupracoval a zúčastňoval sa schôdzky na OV KSS. S Cévarom ho spájala zhodnosť názorou, vrátane ich vzťahu k funkcionárom OV KSS. Cévar ich príležitostne navštevoval. Vedela o jeho smrti v r. 1981.

Poznámka:

B. Cévar spáchal údajne samovraždu zastrelením v priebehu služby v útvaru kde slúžil. Medzi oficiálnou správou a tvrdením svedkou sú zásadné rozpory vzbudzujúce podozrenie z tr. činu.

III.

Pri vylúčení náhody na základe uvedených skutočností je možné pripustiť možnú hypotézu, že smrť R. Drába, niekoľko mesiacov po údajnej samovražde npor. Cévara má s ňou súvislosť.

Pričom treba brať v úvahu skutočnosť, že obaja boli známi opo- nentskými a kritickými postojmi, ktoré zrejme nemuseli byť žiadúce stranickým nomenklatúram a je tiež prípustné, že mohli ohroziť týmto kariéru niektorých s nich.

Pri tejto možnosti a eventuálnej variante vyšetrovania, by moh- lo byť vhodné prešetrovať smrť B. Cévara komplexne s prípadom R. Drá- ba. Pričom nie je vylúčený aj možný súvis s vraždou čerpadlára, ku ktorej došlo niekoľko dní po Drábovej smrti. (Je preto potrebné zis- tiť či mal v inkriminovanom čase službu, respektíve, či existovala možnosť aby mohol niečo vedieť o Drábovej smrti).

Poznámka:

Po politickom zlome v novembri 1989, navrhla miestna sekcia KDH aby pani Drábová obnovila vyšetrovanie. Pretože ich návrh pokladala za snahu využiť záležitosť k politickým zámerom, návrh zo strany KDH odmietla.

Výslovne ma preto požiadala, aby som v tejto veci zachoval maxi- málnu diskretnosť a s prešetrovaním uvedených skutočností aby som sa obrátil len na neskompromitovaných pracovníkov MV, ktorým pôjde v prvom rade o objasnenie prípadu. (Čo som jej aj prisľúbil). Tiež ma upozornila na to, že všetci tí, príslušníci, ktorí nemali záujem jej pomôcť, sú aj naďalej na svojich miestach na OO VB. Z tohoto dôvodu ma tiež požiadala, aby títo ľudia nevedeli o prešet- rovaní týchto skutočností.

V Poprade   dňa 20. 9. 1990

spracoval F. Bednár